

GİRNE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
LABORATUVAR, KLİNİK, SAHA UYGULAMALARI İLKELERİ
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

AMAÇ

MADDE 1. Bu yönergenin amacı, Girne Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin yurtiçi ve yurtdışı klinik, saha ya da laboratuvar uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek, Fakülte laboratuvar, klinik, saha uygulama komisyonunun ve sorumlu öğretim elemanın laboratuvar, klinik, saha uygulaması ile ilgili görevlerini ve öğrencilerin uymaları gereken ilke ve kuralları belirlemektir.

KAPSAM

MADDE 2. Bu yönerge , Girne Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin yurtiçi ve yurtdışındaki klinik, saha ya da laboratuvar uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları , görevleri ve uyulması gereken ilke ve kuralları kapsar.

~~MADDE 3.~~ Bu yönerge, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 75850160-301.01.01-E.7150 sayı ve 25.01.2019 tarihli Asgari Ölçütler (Sağlık, Sağlıkla İlgili veya İlişkili Programlarda) ve Girne Üniversitesi Önlisans ve Lisans Öğretim ve Sınav yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 4. Bu yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Girne Üniversitesi'ni,
- b) **Fakülte:** Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- c) **Dekan:** Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,

- d) Fakülte Yönetim Kurulu:**Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulunu,
- e) Bölüm Başkanı:**Sağlık Bilimleri Fakültesi ilgili Bölüm Başkanını,
- f) Bölüm Kurulu:**Sağlık Bilimleri Fakültesi ilgili Bölüm Kurulunu,
- g) Öğrenci:**Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerini,
- h) Mesleki Uygulama:** Lisans eğitim-öğretim programındaki yeterlilikleri karşılamak üzere öğrencilerin öğrenim süreleri içinde kazandıkları teorik bilgi ve becerilerini uygulamaya aktarmak amacıyla gerçek iş ortamında yapılan uygulamayı,
- i) Mesleki Uygulama Alanı:** Fakülte Dekanlığı tarafından uygun görülen yurt içinde ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici Sağlık hizmeti veren kurumları,
- j) Mesleki Uygulama Komisyonu:** İlgili Bölüm Başkanlığınca mesleki uygulama koordinatörü ve mesleki uygulama sorumlularından oluşturulan en az biri öğretim üyesi olmak üzere en az üç kişiden oluşankomisyonu,
- k) Mesleki Uygulama Koordinatörü:** Mesleki uygulama koordinasyonundan sorumlu öğretimelemanını,
- l) Mesleki Uygulama Sorumlusu:** Mesleki uygulamanın planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan öğretim elemanı/elemanlarını,
- m) Mesleki Uygulama Yürütücüsü:** Mesleki uygulama yapılan kurumda öğrenciye görev, eğitim veren, değerlendiren ve denetleyen kişiyi,
- n)Ön Şarh Uygulama:** Alt yarıyıl/yıllarda yer alan derslerden bir veya birkaçının başarılmaması/ devam edilmesi şartı aranan meslekiuygulamayı,
- o)Mesleki Uygulama Dosyası:** Bölüm öğretim elemanları tarafından hazırlanan ve eğitim- öğretim yılı başında o yıl için görevlendirilen Mesleki Uygulama Sorumlusu/Sorumluları tarafından değerlendirilen, her türlü form, belge ve rapor örnekleri ve devam çizelgelerini içeren dosyayı,
- p) Mesleki Uygulama Sınav Komisyonu:** Gerekli durumlarda Bölüm Kurulu kararı ile kurulan mesleki uygulama sınavı yapankomisyonu,
- q) Mesleki Uygulama Notu:** Öğrencilerin mesleki uygulama sırasında ders/uygulama izlencesinde ve değerlendirme formunda belirtilen kuralları göre verilen notu tanımlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleki Uygulamaların Yürütülmesine İlişkin Esaslar

GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

MADDE 5.

- a) **Bölüm Başkanı:** Bölüm Kurulu'nu toplayarak uygulamalı derslerin yürütülmesi için gerekli önlemleri alır/aldırır. Resmi yazışmaları ve uygulama alanlarında denetimleri yapar/yaptırır.
- b) **Bölüm Kurulu:** Bölüm Başkanı'nın başkanlığında toplanarak mesleki uygulama koordinatörü, mesleki uygulama sorumlusu/sorumluları ve mesleki uygulamayı yürütücüsü/yürütücülerinin belirlenmesi, mesleki uygulama komisyonunun oluşturulması ve uygulamalı derslerin yürütülmesine ilişkin kararları alır.
- c) **Mesleki Uygulama Komisyonu:** Bölüm Kurulu tarafından görevlendirilen mesleki uygulama koordinatörü ve sorumlularından oluşur. Bu komisyon, mesleki uygulama dersinin planlanması, yürütülmesi, işleyiş sırasında ortaya çıkan sorunların çözümü ve uygulama sürecinin değerlendirilmesinden sorumludur.
- d) **Mesleki Uygulama Koordinatörü:** Mesleki uygulama sorumlusu/sorumluları ile birlikte mesleki uygulama dersinin koordinasyonunu sağlar. Uygulama rotasyonunu düzenler. Uygulama yapılacak kurum veya kuruluşlara gönderilecek olan belgelerin hazırlanmasını ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara gönderilmesini takip eder. Uygulamanın yürütülmesi esnasında ortaya çıkan problemleri inceler, çözümüne yardımcı olur ve gerektiğinde bölüm/anabilim dalı başkanına iletir.
- e) **Mesleki Uygulama Sorumlusu:** Uygulama yapacak öğrencilerin listelerini, mesleki uygulama alanlarını belirler. Uygulamanın sonunda değerlendirmenin yapılmasını sağlar ve uygulama koordinatörünü bilgilendirir.
- f) **Mesleki Uygulama Yürütücüsü:** Mesleki uygulamaların yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanları ve/veya tercihen lisansüstü eğitim almış en az 2 yıl deneyimi olan lisans mezunlarından oluşur. Mesleki uygulama yürütücüsü, mesleki uygulama koordinatörü ve sorumlusu ile koordinasyon içinde uygulama çalışmalarını ve denetimleri yürütür. Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır. Uygulamanın yürütülmesi esnasında öğrencilerin devam durumlarını ve becerilerini

periyodik olarak denetler. Öğrencilerin uygulama yerlerinde yapmış olduğu çalışmalarını değerlendirir, öğrenciye geri bildirim verir. Değerlendirme sonuçlarını mesleki uygulama sorumlusuna iletir.

- g) Mesleki Uygulama Sınav Komisyonu:** Gerekli durumlarda dersin izlencesinde yer alması halinde Bölüm Kurulu tarafından Mesleki Uygulama Sorumlusu ve/veya bölüm öğretim üyeleri/görevlilerinden oluşturulur, Bölüm kurul kararı ile yazılı ve/veya sözlü, teorik ve/veya uygulamalı olarak “Mesleki Uygulama Sınavı” nı yapar ve değerlendirir.

MESLEKİ UYGULAMA YERLERİ

MADDE 6.

(1) Mesleki uygulama, Bölüm Başkanının ya da Mesleki Uygulama Komisyonunun uygun gördüğü, yurt içi ve yurt dışında,

- a)** Üniversite, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına bağlı hastaneler ve idari birimler
- b)** Üniversitelerin Araştırma ve Uygulama Merkezleri
- c)** Özel Sağlık Kurumları,
- d)** Toplum Sağlığı Merkezleri,
- e)** Aile Sağlığı Merkezleri,
- f)** Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Merkezleri
- g)** Huzurevleri,
- h)** Evde bakım kurumları,
- ı)** Diğer sağlık kuruluşları,
- i)** Spor kulüpleri,
- j)** Rehabilitasyon Merkezlerinden birinde yapılır.

(2) Bunların dışında kalan yerler söz konusu olduğunda Bölüm Başkanının önerisi ile Dekanın ve uygulama yapılacak kurum yetkilisinin onayı gereklidir.

MESLEKİ UYGULAMA SÜRESİ VE ZAMANI

MADDE 7. Mesleki uygulamanın başlama ve bitiş tarihleri, akademik takvime ve Fakülte eğitim-öğretim programında belirtilen gün ve saatlere uygun olarak Bölüm Kurulu tarafından belirlenir ve Dekan tarafından onaylanır. Mesleki uygulama süresi ve zamanı bölümlere göre farklı olduğundan aşağıdaki şekilde uygulanır.

a) Beslenme ve Diyetetik Bölümü:

Beslenme ve Diyetetik Bölümü müfredatında 1., 2., 3., 4., 5., 6. yarıyılta yer alan uygulamalar ilan edilen plan doğrultusunda yapılır. 6. dönemin yazı 7. ve 8. yarıyılta yer alan mesleki uygulamalar (internlük uygulamaları) kapsamında yer almaktadır.

b) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü:

Bölüm müfredatında yer alan mesleki uygulama dersleri, ikinci ve üçüncü sınıf Yaz Dönemi'nde 4 hafta klinikte yürütülen Mesleki Uygulama I, Mesleki Uygulama II ile son sınıfta yarıyıl içi yapılan Mesleki Uygulama III ve Mesleki Uygulama IV'den oluşur. Mesleki uygulamalar, Bölüm Başkanının ya da Mesleki Uygulama Komisyonunun uygun gördüğü sağlık kurumlarında bu ilkeler hükümleri uyarınca fizyoterapist denetiminde yapılır.

c) Hemşirelik Bölümü:

Hemşirelik Bölümü müfredatında ilk 3., 4., 5., 6. yarıyılta yer alan uygulamalar zorunlu uygulama olup, belli sürelerde ilan edilen plan doğrultusunda yapılır.

7. ve 8. yarıyılta yer alan mesleki uygulamalar (internlük uygulamaları) seçmeli ders kapsamında yer almaktadır. Her yarıyıl başında hangi derslerin açılacağı ve kontenjanları ilan edilir. Öğrenci 7. ve 8. yarıyılta Hemşirelik müfredatında belirtilen ders gruplarından seçmek zorundadır.

ÖN ŞARTLI UYGULAMALAR

MADDE 8. Ön şart kriterleri bölümlere göre farklılık göstermektedir. Ön şartlar Bölüm müfredatlarında yer aldığı şekilde uygulanır.

ÖĞRENCİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 9.

(1) Öğrenci Bölüm Başkanının önerdiği ve Dekanlığın onayladığı yerde uygulama

yapmakla yükümlüdür.

(2) Öğrenci mesleki uygulama dosyalarını ve eklerini mesleki uygulama sonunda mesleki uygulama sorumlusuna teslim etmelidir.

(3) Öğrenci mesleki uygulamanın gereği olan ve mesleki uygulama yürütücüsü tarafından verilen görevleri zamanında ve eksiksiz yapmalıdır.

(4) Öğrenci mesleki uygulama sorumlusunun iznini almadan uygulama yerini terkedemez.

(5) Öğrenci uygulama yerindeki ekip üyeleriyle uyumlu çalışmalıdır.

(6) Uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür.

(7) Öğrenci uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir. Gerektiği hallerde öğrenci hakkında Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(8) Öğrenci uygulama alanını değiştiremez. Ancak mesleki uygulama sorumlusunun gerekli gördüğü hallerde öğrenci uygulama yerinde değişiklik yapılabilir.

(9) Öğrenci yapacağı her uygulamayı, mesleki uygulama yürütücüsü denetiminde yapmakla yükümlüdür.

(10) Öğrenci mesleki uygulama sırasında karşılaştığı sorunları öncelikle mesleki uygulama yürütücüsüne, gerekli görüldüğü takdirde önce uygulama sorumlusuna, sonra uygulama koordinatörüne daha sonra ilgili Bölüm Başkanlığı'na iletilir. Öğrenci sorunları kendi başına hastane veya kurumda çalışan diğer meslek grupları ile çözümlene çabasına giremez.

(11) Öğrenci mesleki uygulamanın en az % 80'ine devam etmek zorundadır, devamsızlığı

% 20'den fazla olan öğrenci o mesleki uygulamayı tümü ile tekrarlar. Teorik ve uygulamalarının birlikte olduğu derslerde öğrenci dersin tamamını tekrarlamak zorundadır.

(12) Öğrenci genel görünüş ve giyinişi fakülte eğitiminin özelliklerinin gerektirdiği şartlara uygun olmalıdır. Öğrenci uygulama alanına özgü kıyafet düzenine uymak zorundadır. Öğrenciler Bölüm kuralları tarafından belirlenen ve madde 13'de bölümlere göre belirtilen genel görünüş ve giyiniş kuralları uymakla yükümlüdür.

(13) Öğrencinin laboratuvar klinik/saha uygulamaları sırasında uymaları gereken ilke ve kuralları aşağıda belirtilmiştir.

a) Beslenme ve Diyetetik Bölümü

- 1) Her öğrenci mesleğin gerektirdiği önlük, hijyen ve sanitasyon kurallarına uymak,
- 2) Uygulamayı yaptığı laboratuvar, klinik ya da saha uygulamaları sırasında ilgili alanın yönetim şamasında belirtilen yapısına ve kurumsal işleyişine özgü olarak uyulması gereken ilke ve kurallara uymak,
- 3) Kurumun taktir ettiği ve sorumluluğunu üslenen amir veya diyetisyenin verdiği meslek kapsamındaki görevleri yapmak zorundadır.

b) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

- 1) Öğrenciler mesleki uygulamada kullanacakları dosyaları bölümden teslim almak ve mesleki uygulama sonunda mesleki uygulama sorumlusuna teslim etmek zorundadırlar.
- 2) Öğrenci, Bölüm tarafından hazırlanan mesleki uygulama programına uymak zorundadır. Bölüm Başkanlığı'nın onayını almadan mesleki uygulama dönemini ve yapacağı kurumu değiştiremez.
- 3) Öğrenci mesleki uygulamanın gereği olarak mesleki uygulama yürütücüsü fizyoterapist tarafından verilen görevleri zamanında ve eksiksiz yapmak zorundadır.
- 4) Öğrenci, mesleki uygulama dosyasında bulunan görevleri, uygulama süresi içinde tamamlamalı ve dosyayı eksiksiz teslim etmelidir.
- 5) Öğrenci mesleki uygulama yaptığı kurumun çalışma, disiplin ve güvenlik kuralları ile kıyafetle ilgili konulan kurallara ve kurum personelinin uymak zorunda olduğu mevzuata uymak zorundadır.
- 6) Öğrenci uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar, gerekli hallerde kapalı konuma getirir ve yalnızca zorunlu hallerde kullanır.
- 7) Öğrenci uygulamalar sırasında hasta gizliliğini ve mesleki etik kuralları ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz, kişiye ait özel bilgileri -gerekli hallerde mesleki uygulama yürütücüsü hariç- üçüncü şahıslara aktaramaz.

8) Hemşirelik Bölümü

Mesleki Uygulama Öncesi

- 1) Öğrenci, ilgili dersin mesleki uygulama sorumlusu tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.

- 2) Öğrenci, Girne Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından uygulama öncesi önerilen aşı ve tetiklerinin yapıldığını belgelendirir.
- 3) Öğrenci, Fakülte Klinik/Saha Mesleki Uygulama Komisyonu tarafından belirlenen üniforma, uygulama dosyaları ve ekleri ile uygulama yaka kartını uygulamadan önce temin etmekte yükümlüdür.

Mesleki Uygulama Sırasında

- 1) Öğrenci, uygulama alanına özgü giysi (üniforma, önlük vb.) giymek ve öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde takmak zorundadır.
- 2) Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında bulunur. Hastalık, kaza vb. acil hallerde öğrencinin mazereti sürekli olmamak koşuluyla dikkate alınarak uygulamaya alınır, ancak mazeretsiz olarak uygulamaya 15 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.
- 3) Öğrenci uygulama tamamlanmadan gün içindelaboratuvar, klinik/sahadan ayrılamaz. Bitiş saatinden önce uygulama alanını terk ettiği belirlenen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış olarak kabul edilir.
- 4) Öğrenci, uygulama yaptığı alanine çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür.
- 5) Öğrenci kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.
- 6) Öğrenci uygulama alanında kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında, hasarsız ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.
- 7) Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- 8) Öğrenci, yazılı ya da sözel hekim istemi alamaz.
- 9) Öğrenci, uygulamalarının mesleki uygulama yürütücüsü, mesleki uygulama yürütücüsünün olmadığı durumlarda ise ilgili birimin hemşiresi denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.
- 10) Öğrenci uygulama sırasında mesleki uygulama yürütücüsü ya da klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz ve herhangi girişimsel bir işlem uygulayamaz.
- 11) Öğrenci uygulama sırasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, durumu öncelikle mesleki

uygulama yürütücüsüne ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek rapor eder.

- 12) Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar, gerekli hallerde kapalı konuma getirir ve yalnızca zorunlu hallerde kullanır.
- 13) Öğrenci, uygulamalar sırasında mesleki uygulama yürütücüsünün ve birey ve/ veya aile onayı olmaksızın görsel ve işitsel kayıt ile yazılı kayıtları alamaz.
- 14) Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz. kişiye özel bilgileri üçüncü şahıslara aktaramaz. Ancak bu durum bireyin güvenliğini tehdit ediyorsa, mesleki uygulama yürütücüsü ve/veya alan sorumlusuna bildirmekle yükümlüdür.
- 15) Öğrenci, hasta ve/veya refakatçısının dışardan temin edilmesi gereken ihtiyaçları için aracı olamaz.
- 16) Öğrenci uygulama sırasında mesleki uygulama yürütücüsünün izni olmadan kliniğe ve sahaya ziyaretçi kabul edemez, ayrıca uygulama alanının dışında herhangi bir yere gidemez.
- 17) Öğrenci, mesleki uygulama yürütücüsünün izni ile herhangi bir nedenle uygulama alanından ayrılabilir. Bu durumda öğrenci bakımından sorumlu olduğubirey/bireyleri ilgili sorumluya teslim etmeden uygulama alanından ayrılamaz.
- 18) Öğrenci mesleki uygulama sırasında ya da sonunda kendisinden istenen hemşirelik bakım planları, gözlem vb. raporlarınımesleki uygulama yürütücüsü teslim eder.

DEĞERLENDİRME

MADDE 10. Değerlendirme, ders izlencesinde her yarıyılın başında ilan edilen şekilde yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 11. Bu Yönergede yer almayan hususlar hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Girne Üniversitesi tarafından yayınlanan yönetmeliklerin hükümleri geçerlidir. Yönetmelikler de

yer almayan hususlarda Mesleki Uygulama Komisyonunun önerileri ve Bölüm Başkanlığının teklifi ile Fakültenin ilgili kurulları tarafından alınan kararlar uygulanır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 12 – Bu Yönerge, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında, 14 Haziran 2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Girne Üniversitesi Senatosunun onayı ile yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 13 – Bu Yönerge Girne Üniversitesi Rektörü adına Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından yürütülür ve uygulanır.